

INGEZONDEN.

DE WENKEN TER VOORKOMING EN BESTRIJDING VAN HET ROODVONK.

Van een practiseerend arts (aan niet practiseerende gemeenteartsen en schoolartsen schijnen zij nog niet gezonden te zijn) ontving ik ter inzage de „wenken ter voorkoming en bestrijding van het roodvonk”, uitgegeven door den hoofdinspecteur der volksgezondheid 1). Hoezeer het is toe te juichen, dat deze mededeeling de nieuwere opvattingen omtrent besmetting en bestrijding verspreidt, vrees ik toch, dat zij op één punt verwarrend en schadelijk zal werken.

Op het ontkennen der besmettelijkheid der huidschilfers (bldz. 1 en 2) wordt een nadruk gelegd, die mij doet verwachten, dat menig vervellend kind weldra moeielijk meer uit bedrijf en uit school zal kunnen worden geweerd. Ook al hecht ik zelf niet overmatige beteekenis aan de mogelijkheid van besmetting door schilfers, toch is de vervelling door mij tot heden beschouwd als een aanwijzing, een indicator, dat bij den betrokkene gevaar voor verspreiding van besmetting nog niet uitgesloten was, onverschillig waar dat gevaar dan zetelde. Van dezen indicator heb ik dankbaar gebruik gemaakt en deze opvatting heeft mij doen volgen den raad door HORST gegeven in de „Leiddraad bij de bestrijding van besmettelijke ziekten”, uitgegeven door het Zuid-Hollandsche Groene Kruis, einde 1923: „Men zal echter goed doen nimmer vervellende kinderen tot de school toe te laten”. Bovendien zijn de schilfers niet per se en altijd ongevaarlijk, want ook in de mededeeling zelf wordt gezegd: „tenzij de schilfers met speeksel bevochtigd zijn”. (Bestaat er wel één patiënt, die geen enkele der schilfers met speeksel bevochtigt?). Toch zegt even later de mededeeling: „de huidafschilfering speelt daarbij geen rol”. Aangeraden wordt dan verder ontsmetting van „de voorwerpen, die met neus- of koelslijm, met speeksel” enz. verontreinigd kunnen zijn, maar tegen de aldus verontreinigde huidschilfers worden geen maatregelen voorgeschreven, deze spelen geen rol. Wel zegt de mededeeling (bldz. 1), dat „reeds” 4 à 6 weken na het begin der ziekte de ziektekiemen geheel verdwenen kunnen zijn, maar de behandelende arts, die na het verbleeken van het exantheem en het normaal worden der temperatuur geen verwickelingen en geen ontstekingsverschijnselen aan neuskeelholte, oor of klieren meer ziet (bldz. 4), *kan* zijn patiënt niet meer voor besmettelijk houden en zendt hem reeds na zeer korten tijd uit barak, uit ziekenkamer, naar het werk, naar school.

Hoe de schoolarts, de fabrieksarts, de officier van gezondheid (tenzij hij patiënt zelf behandelde) enz. moeten handelen in zoo'n geval, wordt niet gezegd. Zijn dezen niet *verplicht* den indicator dankbaar te aanvaarden, aangezien het einde der klinische verschijnselen onzeker is of verborgen ligt en bacteriologie en serologie ons hier nog voorloopig in den steek laten? Naar mijn meening is een duidelijke, scherp omschreven uitspraak noodig ter aanvulling der „wenken” en daarom vraag ik om mijzelf en misschien ook anderen uit de onzekerheid te helpen aan den hoofdinspecteur:

1e. Is het geoorloofd, dat vervellende kinderen de school bezoeken en dat vervellende personen in bedrijven (ook voedselbedrijven) worden toegelaten als zij de andere, in de „wenken” genoemde klinische verschijnselen niet meer vertoonen?

2e. Acht de hoofdinspecteur het geoorloofd of juist, dat de behandelende geneesheer roodvonk binnen de door de „wenken” (bldz. 1) genoemde 4 à 6 weken genezen verklaart, als hij de genoemde klinische verschijnselen niet meer ziet?

3e. Mag roodvonk genezen verklaard worden zonder bijzonder onderzoek van de neuskeelholte?

Ten slotte nog een paar opmerkingen:

1) Zie dit *Tijdschrift*, 1925, I, bldz. 1361.

Bij diphtherie is de beteekenis van bacillendragers (niet bacillenhouders) minder dan vroeger geacht; in deze „wenken" is het gevaar door kiemdragers bij roodvonk naar voren gebracht, hoewel wij ze niet kennen.

En dan wordt aan het slot de vermoedelijke ontdekking van den verwekker van het roodvonk aangekondigd en „in verband daarmee is het te verwachten, dat wij weldra in het bezit zullen zijn van roodvonkserum voor de behandeling der zieken en van roodvonkvaccin ter opwekking van onvatbaarheid". Laat ons bescheiden zijn: roodvonkkiemen zijn meer dan eens ontdekt en den tuberkelbacil kennen wij reeds meer dan 40 jaar.

Amersfoort, 21 Maart 1925.

M. VAN DER HOEVE.

DE ÉÉNCELMETHODE VAN SCHOUTEN.

PAPEGAAIJ deelt op bldz. 1368 van dit *Tijdschrift* mede, dat de ééncelmethode hem alleen diende, om kweeken uit één cel te krijgen, maar dat hij daarmee niet kon uitmaken, of hij met de pathogene of met de symbiotische (beter m.i. met de verontreinigende) schimmel te doen had. Dit is echter niet in beginsel hetzelfde, als hetgeen hij mededeelde in zijn oorspronkelijk stuk op bldz. 883.

Deze ééncelmethode, die een bijzonder instrument vereischt en bovendien nog de vaardigheid, om daarmee om te gaan, is dus *in casu*(!) overbodig; het genoeg, om kweeken uit één cel te maken, is steriel. Met de methodes, door SABOURAUD aangegeven voor het reinkweeken van (langzamerhand wel wat vele) pathogene schimmels en ook de pleomorpe vormen, kan men volkomen volstaan.

Rotterdam, 22 Maart 1925.

D. STIBBE.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz..

Bereiding van sera en vaccins.

De regeering heeft bij de Tweede Kamer ingediend een wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 1 Juli 1865, *Staatsblad*, No. 61, regelende de uitoefening der artsnijbereidkunst (bij latere wetten reeds gewijzigd). De bedoeling van dit wetsontwerp is, noodzakelijk gebleken voorschriften vast te stellen nopens *sera, vaccins en enkele andere geneesmiddelen*.

Te dien einde wordt voorgesteld aan artikel 1, lid 1, van de genoemde wet de volgende twee zinsneden toe te voegen 1):

„Voor zoover sera en vaccins en andere door Ons aan te wijzen geneesmiddelen betreft, wordt onder uitoefening der artsnijbereidkunst mede begrepen het bereiden dier stoffen. De in de voorgaande zinsnede bedoelde aanwijzing vindt uitsluitend plaats ten aanzien van een geneesmiddel, dat, in het belang van de volksgezondheid in één of meer door Ons aan te wijzen inrichtingen op de deugdelijkheid behoort te worden onderzocht”.

Voorts wordt aan artikel 1 der genoemde wet een derde lid toegevoegd, dat als volgt luidt:

1) Artikel 1 der bedoelde wet luidt als volgt: Uitoefening der artsnijbereidkunst is het bereiden en tot geneeskundig doel afleveren van geneesmiddelen. Tot uitoefening der artsnijbereidkunst zijn alleen bevoegd: apothekers, hulp-apothekers en apothekers-assistenten, onder de in art. 22 gestelde bepaling, en die geneeskundigen aan wie dit is toegestaan.